

THEATER

T6.2

Improviseren met stoelen

Opdracht

Een scène maken n.a.v. de plaatsing van stoelen in de ruimte

<i>Groep:</i>	6
<i>Kijken:</i>	10 minuten
<i>Maken:</i>	45 minuten
<i>Verwoorden:</i>	5 minuten
<i>Extra opdracht</i>	15 minuten

Materialen:

- stoelen, pen en papier, eventueel muziek
- optioneel: instructiefilmpje *Showtime!*
www.cultuurtrain.nl/theater

Spelelementen:

pantomime, fantasie, improvisatie

Leerdoelen

Kies een van onderstaande leerdoelen of formuleer zelf een leerdoel dat past bij het niveau van de groep.

KIJKEN

De leerlingen kijken naar verschillende speelstijlen: drama, soap, komedie, mime, hoorspel, improvisatie.
De leerlingen kijken naar theater improvisatie programma's en leren improvisatie termen herkennen en benoemen.
De leerlingen herkennen in de scène de handeling of gebeurtenis en het conflict.
De leerlingen bekijken het inleven en spelen van verschillende karakters door anderen.

MAKEN

De leerlingen leren spelen met ruimtegebruik, speelrichting en stemgebruik.
De leerlingen kunnen improviseren en vanuit haar/zijn voorstellingsvermogen oplossingen bedenken tijdens hun spel.
De leerlingen kunnen de spelelementen WIE, WAT, WAAR en WANNEER gebruiken.
De leerlingen kunnen een korte toneelscène maken met gebruik van theatrale middelen, waarin personages tot leven komen en dit in verschillende speelstijlen spelen voor publiek.

VERWOORDEN

De leerlingen kunnen verschillende speelstijlen onderscheiden en benoemen zoals beschreven in de SLO.
De leerlingen kunnen de spelkwaliteiten verwoorden van de medespelers en zichzelf, zoals vertelkracht, bewegingskwaliteit, fantasie, improvisatietalent.
De leerlingen kunnen benoemen WAT er in de scène gebeurde en waaraan je dat kon merken.
De leerlingen tonen respect en waardering voor het spel en de mening van anderen.

KIJKEN!

Vorbereiding

Bedenk welk KIJK-leerdoel je wilt benadrukken.

Lessuggestie

Opwarming 1. Stoelendans

De stoelen staan in twee rijen met de rugleuning tegen elkaar in het midden van de ruimte. Er is een stoel minder dan er leerlingen meedoen. De muziek gaat aan (of maak zelf muziek) en de leerlingen lopen om de stoelen heen. Zodra de muziek stopt gaan ze zo snel mogelijk zitten op een stoel. Degene die geen stoel heeft is af. Elke ronde worden er een of meerdere stoelen weggehaald en worden de overgebleven stoelen aangeschoven.

Opwarming 2. klap-op-stoel

De stoelen staan in een kring en ieder zegt om de beurt haar/zijn naam. Zet een lege stoel in de kring. Wie rechts van deze lege stoel zit geeft een klap op de stoel en noemt een naam van een leerling. Diegene gaat op de lege stoel zitten waardoor er weer een nieuwe lege stoel ontstaat en het spel zich herhaalt.

Variatie: er staat een leerling in het midden en er is een stoel te weinig. De leerling in het midden probeert ook op de lege

stoel te gaan zitten. Zodra er een klap is gegeven en een naam is gezegd, mag er niet meer door degene in het midden op die stoel worden gezeten. Is degene rechts van de stoel te laat, dan is diegene de nieuwe persoon in het midden.

Opwarming 3

De leerlingen zitten aan de kant en kijken toe hoe jij de stoelen op verschillende manieren opstelt en weer verandert. Vraag steeds in welke ruimte deze stoelen zouden kunnen staan en wat er gebeurd zou kunnen zijn.

- twee rijen stoelen tegen over elkaar met de stoelzitting naar elkaar en een loopruimte ertussen (o.a. wachtkamer)
- twee rijen stoelen naast elkaar (o.a. achtbaan)
- een rij stoelen en daarachter weer een rij (o.a. bioscoop, theaterzaal, hoorcollege)
- stoelen staan in een kring of in meerdere kringetjes
- stoelen staan schots en scheef, sommige zijn gevallen en liggen op de grond (o.a. aardbeving)

MAKEN!

Vorbereiding

- Bedenk welk MAAK-leerdoel je wilt benadrukken en wat hiervoor nodig is.
- Zorg eventueel voor pen en papier voor de extra opdracht.

Instructie

1. Vertel dat eder groepje met elkaar een paar minuten mag overleggen hoe ze de stoelen geplaatst willen hebben en waar de scène over gaat. Hierna plaatst het eerste groepje de stoelen in de juiste positie en improviseren ze de scène ter plekke.
2. Maak groepjes van drie of vier leerlingen.
3. Als extra ondersteuning nodig is:
 - Geef een situatie door aan het groepje spelers, bijvoorbeeld 'jullie zitten in een spannende film in de bioscoop waarbij de beker cola en de popcorn omvallen.'
 - Bespreek de scène die de leerlingen boeiend vonden en laat ze tips aandragen om deze scène nog interessanter te maken. Hierna kan de scène nogmaals gespeeld worden door hetzelfde of een ander groepje.
4. **Extra:** de overige leerlingen (het publiek) hebben allemaal een papiertje of vliegtuigje gevouwen en hebben daar een woord op geschreven. Wanneer het spel gespeeld wordt kan het publiek een papiertje naar het speelveld gooien. De spelers pakken tijdens de scène een of enkele papiertjes op, lezen hardop het woord en passen dit toe in hun scène. Hierdoor ontstaat er een verrassingselement. Als de leerlingen het begrijpen en het een aantal keren hebben ervaren kan je i.p.v. een woord ook een zin, liedje, handeling e.d. op het briefje laten schrijven.
5. Showtime! De leerlingen zitten aan een kant van het lokaal als publiek. Richt de rest van het lokaal zo in dat er voldoende ruimte is om te spelen. Leg de regels voor het spelen voor publiek uit. Hiervoor kun je eventueel het instructiefilmpje **Showtime!** gebruiken:
 - 1 stilte tijdens de scène!
 - 2 vraag of de spelers klaar staan
 - 3 vraag of het publiek stil is
 - 4 roep 'Actie!'Dan pas begint de scène.
6. Na het spelen van een groepje wordt er feedback gegeven (zie VERWOORDEN).
7. Alle groepen leerlingen komen achtereenvolgens aan bod.

VERWOORDEN!

Vorbereiding

Bedenk welk VERWOORD-leerdoel je wilt benadrukken.

Reflectie

De reflectie komt deels direct na de gespeelde scène en niet per se aan het einde van de les.

- Vond je de plaatsing van de stoelen duidelijk?
- Vond je het moeilijk/makkelijk om ter plekke te improviseren?
- Welke scène vond je boeiend en waarom?
- Waren de spelers goed verstaanbaar?

Beoordeling

Om deze opdracht te beoordelen kun je bijlage 3 als leidraad gebruiken.